

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.319/7/2020.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Emberi Erőforrások Minisztériuma Európai Unió Fejlesztések Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkár
(Budapest, Váci út 45/C.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Gacsályi Béla felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Budapesti Corvinus Egyetem
(Budapest, Fővám tér 8.)

Az ajánlatkérő képviselője: KRID: 553458185
Gáll János felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A beszerzés tárgya, értéke: Külföldi és magyar kiadású könyvek beszerzése, nettó 60.000.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogsértés hiányát állapítja meg.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz lehet elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Része, a Kbt. 113. §-a szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a fentiekben meghatározott árubeszerzés tárgyában (EKR000815602019),

melynek ajánlattételi felhívását 2019. július 22-én küldte meg az ajánlattevők részére. A felhívásban az alábbi előírások is szerepeltek:

„II.1.4) A közbeszerzés mennyisége:

Budapesti Corvinus Egyetem részére külföldi és magyar kiadású könyvek beszerzése

1. rész: Külföldi kiadású könyvek beszerzése az Európai Unióból és Európai Unión kívülről, nettó 45 millió forint keretösszeg erejéig

2. rész: Magyar kiadású könyvek beszerzése nettó 15 millió forint keretösszeg erejéig

Ajánlatkérő legalább a keretösszeg 70 %-ának lehívására kötelezettséget vállal. [...]

II.1.5) A szerződés időtartama 36 hónap.”

2. Az ajánlatkérő az 1. rész tekintetében a felhívás II.2.4 pontjában a közbeszerzés mennyiségét az alábbiak szerint határozta meg:

„Budapesti Corvinus Egyetem részére külföldi kiadású könyvek beszerzése az Európai Unióból és Európai Unión kívülről, nettó 45 millió forint keretösszeg erejéig. Ajánlatkérő legalább a keretösszeg 70 %-ának lehívására kötelezettséget vállal. Nyertes ajánlattevő feladata az ajánlatkérő által beszerezni kívánt, az ajánlatkérő által oktatott és kutatott tudományterületekhez kapcsolódó:

- külföldi kiadású tudományos és szakmai kiadványok,

- külföldi, régi kiadású, kiadóktól illetve a kiadó terjesztőjétől közvetlenül már nem beszerezhető, jellemzően antikváriumokon keresztül hozzáférhető könyvek és egyéb szakmai dokumentumok eseti megrendelések alapján történő beszerzése és Ajánlatkérő részére történő kiszállítása, a vállalt szállítási határidőn belül.

II.2.5) Értékelési szempontok

Költség szempont: igen

Kiemelt kiadók könyveinek, egyéb dokumentumainak esetében a külföldi nettó kiadói listaár összegéből adott kedvezmény mértéke (%) A Kiemelt kiadók felsorolása a műszaki leírásban található) 60

Egyéb kiadók könyveinek, egyéb dokumentumainak esetében a külföldi nettó kiadói listaár összegéből adott kedvezmény mértéke (%) 27

Antikvár könyvek esetén a mindenkori beszerzési áron felül felszámított összeg mértéke (%) 3

Teljesítési határidő Európai Unión belül történő szállításra vonatkozó megrendelés esetén, a visszaigazolt megrendeléstől számítva (naptári nap) 5

Teljesítési határidő Európai Unión kívülről történő szállításra vonatkozó megrendelés esetén, a megrendeléstől számítva (naptári nap) 5

Ár szempont: nem”.

3. Az ajánlatkérő az 2. rész tekintetében a felhívás II.2.4 pontjában a közbeszerzés mennyiségét az alábbiak szerint határozta meg:

„Budapesti Corvinus Egyetem részére magyar kiadású könyvek beszerzése nettó 15 millió forint keretösszeg erejéig. Ajánlatkérő legalább a keretösszeg 70 %-ának lehívására kötelezettséget vállal. Nyertes ajánlattevő feladata az ajánlatkérő által beszerezni kívánt, az ajánlatkérő által oktatott és kutatott tudományterületekhez kapcsolódó:

- magyar kiadású tudományos és szakmai kiadványok,

- magyar, régi kiadású, kiadóktól illetve a kiadó terjesztőjétől közvetlenül már nem beszerezhető, jellemzően antikváriumokon keresztül hozzáférhető könyvek és egyéb szakmai dokumentumok eseti megrendelések alapján történő beszerzése és Ajánlatkérő részére történő kiszállítása, a vállalt szállítási határidőn belül.

II.2.5) Értékelési szempontok

Költség szempont: igen

A nettó kiadói listaár összegéből adott kedvezmény mértéke (%) 80

Antikvár könyvek esetén a mindenkori beszerzési áron felül a felszámított összeg mértéke (%) 5

Teljesítési határidő a szállításra vonatkozó megrendelés esetén, a megrendeléstől számítva (naptári nap) 15

Ár szempont: nem”

4. A dokumentációban az alábbi előírások is szerepeltek:

„14.4. Az egyes értékelési szempontokkal kapcsolatos előírások

1. rész

14.4.1. Kiemelt kiadók könyveinek, egyéb dokumentumainak esetében a külföldi nettó kiadói listaár összegéből adott kedvezmény mértéke

Ajánlattevőnek %-os mértékben (pozitív egész számban) kell megadnia, hogy a kiemelt kiadók esetében bármely könyv, egyéb dokumentum beszerzésekor a könyv külföldi nettó kiadói listaárából milyen mértékű kedvezményt ad. A kedvezménynek mindegyik könyv esetében azonosnak kell lennie!

14.4.2. Egyéb kiadók könyveinek, egyéb dokumentumainak esetében a külföldi nettó kiadói listaár összegéből adott kedvezmény mértéke

Ajánlattevőnek %-os mértékben (pozitív egész számban) kell megadnia, hogy a nem kiemelt kiadók esetében bármely könyv, egyéb dokumentum beszerzésekor a könyv külföldi nettó kiadói listaárából milyen mértékű kedvezményt ad. A kedvezménynek mindegyik könyv esetében azonosnak kell lennie!

14.4.3. Antikvár könyvek esetén a mindenkori beszerzési áron felül a felszámított összeg mértéke Ajánlattevőnek %-os mértékben (pozitív egész számban) kell megadnia, hogy bármely antikvár könyv beszerzése esetében milyen összeggel emeli meg a mindenkori beszerzési árat. Az ellenértéknek a szállítási díjat is magában kell foglalnia, a %-os mértéket ennek figyelembevételével kell megadni! A megajánlott %-os mértéknek mindegyik könyv és dokumentum esetében azonosnak kell lennie és a szerződés teljesítése során nem változhat! A beszerzési árat igazolni kell.

14.4.4. Teljesítési határidő Európai Unión belül történő szállításra vonatkozó megrendelés esetén, a megrendeléstől számítva

Ezen értékelési szempont esetén az összehasonlítás alapját Ajánlattevő által megajánlott teljesítési határidőnek a mértéke képezi.

Ajánlattevőnek naptári napokban megadva arra kell ajánlatot tennie, hogy a megrendeléstől számítva maximum hány napon belül szállítja ki a megrendelt könyveket és dokumentumokat, Európán belül történő szállításra vonatkozó megrendelés esetében. Ajánlatkérő huszonnyolc (28) napos teljesítési határidőnél hosszabb teljesítési határidő megajánlását nem fogadja el, huszonnyolc (28) napos teljesítési határidőnél hosszabb teljesítési határidő megajánlása esetén Ajánlattevő ajánlata érvénytelennek minősül. Ajánlatkérő huszonnyolc (28) napos teljesítési határidő megajánlása esetén ezen értékelési szempontra egységesen nulla (0) pontot számít az ajánlat elbírálása során. Ajánlatkérő tizennégy (14) napos vagy ennél rövidebb teljesítési határidő megajánlása esetén ezen értékelési szempontra egységesen tíz (10) pontot számít az ajánlat elbírálása során.

14.4.5. Teljesítési határidő Európai Unión kívülről történő szállításra vonatkozó megrendelés esetén, a megrendeléstől számítva

Ezen értékelési szempont esetén az összehasonlítás alapját Ajánlattevő által megajánlott teljesítési határidőnek a mértéke képezi.

Ajánlattevőnek naptári napokban megadva arra kell ajánlatot tennie, hogy a megrendeléstől számítva maximum hány napon belül szállítja ki a megrendelt könyveket és dokumentumokat, Európán kívülről történő szállításra vonatkozó megrendelés esetében.

Ajánlatkérő ötvenhat (56) napos teljesítési határidőnél hosszabb teljesítési határidő megajánlását nem fogadja el, ötvenhat (56) napos teljesítési határidőnél hosszabb teljesítési határidő megajánlása esetén Ajánlattevő ajánlata érvénytelennek minősül. Ajánlatkérő ötvenhat (56) napos teljesítési határidő megajánlása esetén ezen értékelési szempontra egységesen nulla (0) pontot számít az ajánlat elbírálása során. Ajánlatkérő harmincöt (35) napos vagy ennél rövidebb teljesítési határidő megajánlása esetén ezen értékelési szempontra egységesen tíz (10) pontot számít az ajánlat elbírálása során.

2. rész

14.4.6. A nettó kiadói listaár összegéből adott kedvezmény mértéke

Ajánlattevőnek %-os mértékben (pozitív egész számban) kell megadnia, hogy bármely könyv, egyéb dokumentum beszerzésekor a könyv nettó kiadói listaárából milyen mértékű kedvezményt ad. A kedvezménynek mindegyik könyv esetében azonosnak kell lennie!

14.4.7. Antikvár könyvek esetén a mindenkori beszerzési áron felül a felszámított összeg mértéke Ajánlattevőnek %-os mértékben (pozitív egész számban) kell megadnia, hogy bármely antikvár könyv beszerzése esetében milyen összeggel emeli meg a mindenkori beszerzési árat. Az ellenértéknek a szállítási díjat is magában kell foglalnia, a %-os mértéket ennek figyelembevételével kell megadni! A megajánlott %-os mértéknek mindegyik könyv és dokumentum esetében azonosnak kell lennie és a szerződés teljesítése során nem változhat! A beszerzési árat igazolni kell.

14.4.8. Teljesítési határidő a megrendeléstől számítva

Ezen értékelési szempont esetén az összehasonlítás alapját Ajánlattevő által megajánlott teljesítési határidőnek a mértéke képezi.

Ajánlattevőnek naptári napokban megadva arra kell ajánlatot tennie, hogy a megrendeléstől számítva maximum hány napon belül szállítja ki a megrendelt könyveket és dokumentumokat. Ajánlatkérő hét (7) napos teljesítési határidőnél hosszabb teljesítési határidő megajánlását nem fogadja el, hét (7) napos teljesítési határidőnél hosszabb teljesítési határidő megajánlása esetén Ajánlattevő ajánlata érvénytelennek minősül. Ajánlatkérő hét (7) napos teljesítési határidő megajánlása esetén ezen értékelési szempontra egységesen nulla (0) pontot számít az ajánlat elbírálása során. Ajánlatkérő két (2) napos vagy ennél rövidebb teljesítési határidő megajánlása esetén ezen értékelési szempontra egységesen tíz (10) pontot számít az ajánlat elbírálása során.” [...]

„MŰSZAKI LEÍRÁS

A beszerzés tárgya

Nyertes ajánlattevő feladata az ajánlatkérő egyes szervezeti egységei, könyvtára által beszerezni kívánt, az ajánlatkérő által oktatott és kutatott tudományterületekhez kapcsolódó:

- külföldi kiadású tudományos és szakmai kiadványok,
- külföldi, régi kiadású, kiadóktól illetve a kiadó terjesztőjétől közvetlenül már nem beszerezhető, jellemzően antikváriumokon keresztül hozzáférhető könyvek és egyéb szakmai dokumentumok, illetve
- magyar kiadású tudományos és szakmai kiadványok,
- magyar, régi kiadású, kiadóktól illetve a kiadó terjesztőjétől közvetlenül már nem beszerezhető, jellemzően antikváriumokon keresztül hozzáférhető könyvek és egyéb szakmai dokumentumok eseti megrendelések alapján történő beszerzése és Ajánlatkérő Egyetemi Könyvtára illetve Beszerzési és Logisztikai Irodája részére történő kiszállítása, a vállalt szállítási határidőn belül.

A beszerezni kívánt dokumentumok között mind új kiadású, kiadóktól beszerezhető kiadványok, mind régi kiadású, a kiadóktól, illetve a kiadó terjesztőjétől közvetlenül már nem beszerezhető, jellemzően antikváriumokon keresztül hozzáférhető könyvek szerepelnek. Az antikváriumon keresztül beszerezhető kiadványok aránya az összes beszerzéshez képest hozzávetőleg 5%.

Ajánlatkérő a következő tudományterületeken végez tudományos oktatási és kutatási tevékenységet: társadalomtudomány, közgazdaságtudomány és gazdálkodástudomány.

Kiemelt kiadók

A külföldi kiadású könyvbeszerzések egy jelentős hányada - hozzávetőleg 75 %-a - az alábbiakban felsorolt kiadók kiadványai közül kerül ki: Cambridge University Press, Edward Elgar, The MIT Press, Oxford University Press, Palgrave Macmillan, Pearson Education, Polity Press, Princeton University Press, Routledge, Sage, Wiley-Blackwell, Springer Verlag. A fentiekben felsorolt kiadók (Kiemelt kiadók) könyveinek, egyéb dokumentumainak esetében a külföldi nettó kiadói listaár összegéből adott kedvezmény mértéke külön értékelési szempontként kerül elbírálásra.

Teljesítés

Nyertes ajánlattevő a megrendelés kézhezvételét követően köteles egy munkanapon belül visszaigazolni a megrendelés teljesíthetőségét, illetve tájékoztatni Ajánlatkérőt arról, ha a kiadványokat nem tudja szállítani Ajánlatkérő részére, illetve a kiadó/terjesztő válasza függőben van. A nyertes ajánlattevő a rendelés állásáról az általa működtetett webes felületen vagy heti rendszerességgel e-mailen megküldött levélben tájékoztatja Ajánlatkérőt, továbbá ügyfélszolgálatot tart fenn, amelyen keresztül Ajánlatkérő munkaidőben tájékoztatást kérhet beszerzési információkról, illetve a megrendelések állásáról. Ha a megrendelt tételek között vannak még meg nem jelent vagy egyéb okból átmenetileg be nem szerezhető, vagy más tételhez képest hosszabb szállítási idejű tételek, akkor részteljesítés és részleges számlázás lehetséges. A nyertes ajánlattevőnek az ajánlatkérő részére kiállított számla mellé csatolnia kell a kiadó árlistáját a leszállított termékek listaáráról (ez történhet a kiadó weboldalán közölt aktuális listaárak dokumentálásával is), illetve antikvár könyvek esetében csatolnia kell az antikvár könyvek beszerzésnek számláját. A kiadványokról készült számlának minden, a szerződés szerű teljesítés érdekében felmerülő költséget magában kell foglalnia, csomagolási, szállítási díj a számlán nem elszámolható.”

A dokumentáció mellékletét képező szerződések 6.3.1. pontjában szerepelt, hogy „A Felek között az Egyedi Megrendelés akkor jön létre, ha az Eladó kézhez veszi az Eladó Megrendelésének Vevő általi visszaigazolását, amelyben a Vevő kijelenti, hogy az Egyedi Megrendelésben foglalt feltételeket kifejezetten elfogadja”, valamint, hogy „Vevő részteljesítést is elfogad, amennyiben a megrendelt Termékek között vannak meg nem jelent, vagy egyéb okból átmenetileg be nem szerezhető, vagy más Termék(ek)hez képest hosszabb szállítási idejű Termék(ek).”

5. Ajánlattételi határidőre három ajánlattevő nyújtott be ajánlatot, melyek bírálatát és értékelését követően az összegezés 2019. augusztus 9-én került megküldésre. Az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevőkkel 2019. szeptember 3-án és 4-én kötött szerződést.

A hivatalbóli kezdeményezés

6. A kezdeményező a 2020. augusztus 7-én benyújtott kezdeményezésében kérte a jogsértés megállapítását, előadta, hogy az általa feltárt jogsértések miatt 2020. június 11-én szabálytalansági eljárást indított, amely időpont a Kbt. 152. § (2a) bekezdése értelmében a jogsértésről való tudomásszerzés napja. Ismertette, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban két részre tett lehetővé az ajánlattételt, az 1. rész becsült értéke nettó 45.000.000.- Ft, a 2. részé nettó 15.000.000.-Ft volt.

7. Idézte az 1. rész értékelési szempontrendszerét, valamint, hogy a műszaki leírás tartalmazta az alábbiakat: „A külföldi kiadású könyvbeszerzések egy jelentős hányada - hozzávetőleg 75 %-a - az alábbiakban felsorolt kiadók kiadványai közül kerül ki”. Álláspontja

szerint a műszaki leírás nem adott felvilágosítást arra vonatkozóan az ajánlattevők részére, hogy a foglalt kiadókon túl a további, 25 %-ban más kiadók honnan ismeretesek, figyelemmel arra, hogy ahhoz, hogy ajánlattevők megtegyék a költségelemekre szóló megajánlásaikat, ismerniük kellett az árakat.

8. A második értékelési részszerpont nem volt megfelelő, mert az ajánlatkérő nem adott ki könyvlistát a beszerezni kívánt könyvekről, csupán a „kiemelt kiadókat” ismertette. Nem biztosította az ajánlattevők számára a szerződés tárgyának pontos meghatározását, ezzel az adott könyvek egységárai, valamint az ajánlatok összehasonlíthatósága ellehetetlenült. Az első három minőségi értékelési részszerpont költségszámításon alapuló értékelési módszerek, a fent leírtakra való tekintettel jelen eljárás során nem értelmezhetők, ugyanis az ajánlatkérő nem konkrét könyvekre kért ajánlatot, hanem a szerződés keretében, a jövőben beszerzendő, még nem ismert könyvek esetében a nettó kiadói listaár összegéből adott kedvezmény mértékére kért megajánlást, ami alapján az összehasonlíthatóság és a verseny átláthatósága szintén ellehetetlenült. A kezdeményező szerint azzal, hogy kiadott könyvlista hiányában az ajánlatkérő nem biztosította megfelelően az összehasonlíthatóság alapját az ajánlatok között, továbbá, hogy az ajánlati ár, mint fő értékelési szerpont nem került értékelésre, az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (5) bekezdését és a (6) bekezdés b) és c) pontjait, a Kbt. 58. § (3) bekezdését, valamint a közpénzek felhasználása tekintetében megsértette a Kbt. 2. § (1) és (4) bekezdésében foglaltakat.

9. A harmadik értékelési részszerpont sem volt megfelelő, mert az ajánlatkérő nem adott ki könyvlistát a beszerezni kívánt könyvekről, csak annyit jelzett előre, hogy „jellemzően antikváriumokon keresztül elérhető könyvek” beszerzését pontozza és versenyezteti. Az értékelési részszerpont azonban nem volt alkalmas a valódi versenyhelyzet megteremtésére, mivel az ajánlatkérő nem konkrét könyvekre kért ajánlatot, antikvár kiadónként változóak a beszerzési alapárak, így az ajánlatok sem voltak összehasonlíthatóak a beszerzési áron felül felszámított %-os összeg mértéke alapján. Az értékelési részszerpont alapján minél magasabb a majdani beszerzési ár, annál nagyobb összegű a felszámított összeg ugyanolyan százalékos mérték mellett, ami reális piaci érdekek alapján inkább a magasabb áron történő beszerzést ösztönzi és adott beszerzési alapár ismerete nélkül nem teremthetett versenyhelyzetet. Az ajánlatok összehasonlíthatóságát az is hátrányosan befolyásolta, hogy a beszerzési árba olyan szállítási költséget is szükséges volt kalkulálnia az ajánlattevőknek, amiről még azt sem tudhatták, hogy pontosan honnan és mennyit fognak szállítani és ahhoz mekkora költséget kell majd kalkulálni („Az ellenértéknek a szállítási díjat is magában kell foglalnia, a %-os mértéket ennek figyelembevételével kell megadni!”), amely nem csak a megfelelő versenyhelyzet, hanem a hatékony és felelős gazdálkodás elvének sem tett eleget. Azzal, hogy kiadott könyvlista hiányában az ajánlatkérő nem biztosította megfelelően az összehasonlíthatóság alapját az ajánlatok között, továbbá, hogy az ajánlati ár, mint fő értékelési szerpont nem került értékelésre, valamint a beszerzési árak és a felszámított összeg százalékos mértékének összefüggése nem biztosította a közbeszerzési alapelvek érvényesítését, megsértette a Kbt. 76. § (5) bekezdését és a (6) bekezdés c) pontját, a Kbt. 58. § (3) bekezdésében és a Kbt. 2. § (1) és (4) bekezdéseiben foglaltakat.

10. A negyedik és ötödik értékelési részszerpont sem volt megfelelő, mert ott olyan szállítási határidők megadását és vállalását várta el az ajánlattevőktől, amely a szállítás tárgyának és mennyiségének ismerete nélkül nem tette lehetővé a felelős, gazdaságos ajánlattételt és a verseny megfelelő biztosítását, átláthatóságát, így az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontját és a Kbt. 2. § (1) és (4) bekezdéseiben foglaltakat.

11. A kezdeményező idézte a 2. részajánlati kör értékelési szempontrendszerét. Álláspontja szerint a második értékelési részszerzőpont nem volt megfelelő tekintettel arra, hogy nem adott ki könyvlistát a beszerezni kívánt könyvekről az ajánlatkérő, csak annyit jelzett előre, hogy „jellemzően antikváriumokon keresztül elérhető könyvek” beszerzését pontozza és versenyezteti. Az értékelési részszerzőpont azonban nem volt alkalmas a valódi versenyhelyzet megteremtésére, mivel az ajánlatkérő nem konkrét könyvekre kért ajánlatot, antikvár kiadónként változóak a beszerzési alapárak, így az ajánlatok sem voltak összehasonlíthatóak a beszerzési áron felül felszámított %-os összeg mértéke alapján. Az értékelési részszerzőpont alapján minél magasabb a majdani beszerzési ár, annál nagyobb összegű a felszámított összeg ugyanolyan százalékos mérték mellett, ami reális piaci érdekek alapján inkább a magasabb áron történő beszerzést ösztönzi és adott beszerzési alapár ismerete nélkül nem teremthetett versenyhelyzetet. Az ajánlatok összehasonlíthatóságát az is hátrányosan befolyásolta, hogy a beszerzési árba olyan szállítási költséget is szükséges volt kalkulálnia az ajánlattevőknek, amiről még azt sem tudhatták, hogy pontosan honnan és mennyit fognak szállítani és ahhoz mekkora költséget kell majd kalkulálni („Az ellenértéknek a szállítási díjat is magában kell foglalnia, a %-os mértéket ennek figyelembevételével kell megadni!”), amely nem csak a megfelelő versenyhelyzet, hanem a hatékony és felelős gazdálkodás elvének sem tett eleget.

12. A kezdeményező szerint azzal, hogy kiadott könyvlista hiányában az ajánlatkérő nem biztosította megfelelően az összehasonlíthatóság alapját az ajánlatok között, továbbá, hogy az ajánlati ár, mint fő értékelési szempont nem került értékelésre, valamint a beszerzési árak és a felszámított összeg százalékos mértékének összefüggése nem biztosította a közbeszerzési alapelvek érvényesítését, az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (5) bekezdését és a (6) bekezdés c) pontját, a Kbt. 58. § (3) bekezdésében és a Kbt. 2. § (1) és (4) bekezdéseiben foglaltakat.

Az ajánlatkérő észrevétele

13. Kérte a jogsértés hiányának a megállapítását. Kifejtette, hogy a műszaki leírásban ismertette, hogy a nyertes ajánlattevő feladata az ajánlatkérő egyes szervezeti egységei, könyvtára által beszerezni kívánt, az ajánlatkérő által oktatott és kutatott tudományterületekhez kapcsolódó:

- külföldi kiadású tudományos és szakmai kiadványok,
- külföldi, régi kiadású, kiadóktól illetve a kiadó terjesztőjétől közvetlenül már nem beszerezhető, jellemzően antikváriumokon keresztül hozzáférhető könyvek és egyéb szakmai dokumentumok illetve
- magyar kiadású tudományos és szakmai kiadványok,
- magyar, régi kiadású, kiadóktól illetve a kiadó terjesztőjétől közvetlenül már nem beszerezhető, jellemzően antikváriumokon keresztül hozzáférhető könyvek és egyéb szakmai dokumentumok beszerzése. Továbbá ismertette, hogy mely tudományterületeken végez az ajánlatkérő tudományos oktatási és kutatási tevékenységet: társadalomtudomány, közgazdaságtudomány és gazdálkodástudomány. A piaci szereplők számára az ajánlatkérő tudományos és oktatási profiljának ismeretében és a különböző kiadókkal meglévő üzleti kapcsolataik alapján - a kiemelt kiadókhöz hasonlóan - felmérhető volt, hogy a kiemelt kiadók között nem felsorolt egyéb kiadók esetében összességében, átlagosan milyen engedményt tudnak realizálni. Ezt mutatja, hogy a gazdasági szereplők ajánlataikat megtették, továbbá, hogy az egyéb kiadók meghatározását illetően észrevételt, kifogást nem tettek: sem kiegészítő tájékoztatás kéréssel, sem előzetes vitarendezési kérelem benyújtásával nem éltek. A további, „25%-ban más kiadók” ismertetés – mivel több száz egyéb kiadóról lehet szó - nem tartalmazott volna a gazdasági szereplők számára az ajánlattevővel szükséges releváns

információt. Az egyéb kiadók teljeskörű meghatározása már csak azért sem lehetséges, mert az ajánlatkérő a szerződés jellege alapján, annak időtartama alatt, megrendelheti általa jelenleg még nem ismert vagy jelenleg még nem létező kiadók kiadványait is. Fentiek alapján vitatta a kezdeményező azon megállapítását, hogy az ajánlattevőknek ismerniük kellett volna az árakat ahhoz, hogy megtegyék a költségelemekre vonatkozó megajánlásukat.

14. A második értékelési részszerzőpontot érintően kifejtette, hogy a közbeszerzés tárgya, mely a műszaki leírásban pontosan meghatározásra került - az ajánlatkérő által oktatott és kutatott tudományterületekhez kapcsolódó szakkönyvek, kiadványok beszerzése az egyetem részére a szerződés aláírását követő 36 hónapban, a jövőben felmerülő igények alapján. Ezért a beszerzendő kiadványok címe és mennyisége ismeretének hiányában könyvlista összeállítása nem lehetséges. Az értékelési szempont alapján az egyes könyvek egységárának összehasonlítása sem lehet releváns. Előadta, hogy azért nem adott meg könyvlistát, mert nem ismeri a beszerzésre kerülő könyvek, kiadványok pontos címét és mennyiségét. Nem lehetséges előre meghatározni a jövőben felmerülő igényeket, illetve a még meg nem jelent vagy jelenleg még nem létező kiadványokat, amelyek beszerzése szükségessé válhat majd az oktatáshoz, tudományos kutatáshoz kapcsolódóan. Az ajánlatkérő a nettó kiadói listaárakból, azaz a mindenkori, az időben folyamatosan változó, nyilvános, bárki által lekérdezhető, kiadói árlistákon szereplő tételek nettó árából adott kedvezmény mértékére kért megajánlásokat. Az objektív összehasonlíthatóság alapját a kedvezmény mértéke képezte, amelyhez nem volt szükség csatolt könyvlistára. Álláspontja szerint az ajánlattevőknek sem volt szüksége a konkrét, előre meghatározott könyvek listájára és ez alapján egyes könyvek árának ismeretére ahhoz, hogy megajánlásukat – piaci tapasztalataik, információik, kapcsolatrendszerük, valamint meglévő szerződéses állományuk alapján – megtegyék. A fenti értékelési szempontok – a nettó kiadói listaárakból adott kedvezmény, illetve antikvár könyvek esetében a felszámított összeg százalékos értéke, – minden esetben „árelemhez”, a beszerzendő könyv árához kapcsolódik, így az értékelési szempontok között közvetve szerepel az ár.

15. A harmadik értékelési részszerzőpontot illetően előadta, hogy nem adott meg könyvlistát, mert nem ismeri azon kiadványokat, sem azok mennyiségét, amelyeket a szerződés megkötését követően, a jövőben felmerülő igények alapján kíván beszerezni. Az ajánlattevőknek az antikvár könyvek esetében azt kellett megadniuk, hogy bármely antikvár könyv beszerzése esetében milyen %-os mértékben emelik meg a mindenkori beszerzési árat. Az ajánlatkérő nem ezen könyvek beszerzését pontozta és versenyeztette, hanem a megajánlott – a beszerzési áron felül felszámított – összeg százalékos mértékét. Ez a megadott szempontrendszer alapján pontosan értékelhető és alkalmas valódi versenyhelyzet megteremtésére a piaci szereplők között. A dokumentáció 14.4.3. pontja előírta, hogy antikvár könyvek esetében a beszerzési árat igazolni kell. Mint minden kiadvány, így az antikvár könyvek esetében is, a beszerzés egyedi megrendelések alapján jön létre. Idézte a szerződések 6.3.1. pontját, mely egy adott könyv esetleges magasabb áron történő beszerzésének eshetőségét kezeli. Fentiek alapján, amennyiben vevő – több évtizedes szakmai tapasztalatai és a világhálón rendelkezésre álló információk alapján – nem tartja elfogadhatónak egy kiadvány beszerzési árát, úgy nem igazolja vissza az egyedi megrendelést és jogosult új egyedi megrendelést tenni. A piaci szereplők számára, szakmai tapasztalataik alapján felmérhető volt, hogy a szállítási díjat milyen mértékben kalkulálják bele a beszerzési áron felül felszámított %-os összeg mértékébe, ezt mutatja, hogy a gazdasági szereplők ajánlataikat megtették. A fenti értékelési szempont – a beszerzési áron felül felszámított összeg százalékos mértéke – minden esetben „árelemhez”, a beszerzendő könyv árához kapcsolódik, így az értékelési szempontok között közvetve szerepel az ár.

16. Az ajánlatkérő tehát nem sértette meg a Kbt. 76. § (5) bekezdését, tekintve, hogy az ajánlatokat a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok alkalmazása alapján bírálta el. Nem sértette meg továbbá a Kbt. 76. § (6) bekezdés b-c) pontját, tekintettel arra, hogy az értékelési szempontok nem biztosítottak önkényes döntési lehetőséget számára, azok a felhívásban és a dokumentációban rögzített, minden gazdasági szereplő által megismerhető mennyiségi szempontok alapján értékelhető tényezőkön alapultak. Nem sértette meg továbbá a Kbt. 58. § (3) bekezdésében foglaltakat, tekintve, hogy a műszaki leírás valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést tett lehetővé, és nem volt olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozta volna a verseny biztosítását a közbeszerzés során.

17. A negyedik-ötödik értékelési részszerzőpontot érintően idézte a szerződések 6.3.1. pontját, amely a részteljesítés lehetővé tételével az esetleges eltérő beszerzési, illetve szállítási határidők okozta helyzetet kezeli, a fentiek alapján az elvárt szállítási határidők teljesíthetők az ajánlattevők részéről. Ezt támasztja alá az is, hogy a gazdasági szereplők ajánlataikat megtették, továbbá, hogy az értékelési szempontot illetően észrevételt, kifogást nem tettek: sem kiegészítő tájékoztatás kéréssel, sem előzetes vitarendezési kérelem benyújtásával nem éltek.

18. Az ajánlatkérő a közbeszerzés 2. részét érintő kezdeményezés tárgyában kérte figyelembe venni az 1. résznél kifejtett álláspontját.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

19. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgyi uniós értékhatárt meg nem haladó értékű nyílt közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívását 2019. július 22-én küldte meg az ajánlattevők részére, a Döntőbizottság tehát a Kbt. e napon hatályos előírásai alapján hozta meg döntését.

20. A Kbt. 2. § (1) – (5) bekezdései szerint

(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.

(3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.

(4) Az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.

(5) Az Európai Unióban letelepedett gazdasági szereplők és a közösségi származású áruk számára a közbeszerzési eljárásban nemzeti elbánást kell nyújtani. Az Európai Unión kívül letelepedett gazdasági szereplők és a nem közösségi származású áruk számára a közbeszerzési eljárásban nemzeti elbánást Magyarországnak és az Európai Uniónak a közbeszerzések terén fennálló nemzetközi kötelezettségeivel összhangban kell nyújtani.

A Kbt. 58. § (2) – (3) bekezdései szerint

(2) Az ajánlatkérő köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy a további közbeszerzési dokumentumokban a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák azokat a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek. E jellemzők utalhatnak a kért építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállításának és nyújtásának folyamatára vagy módszerére, vagy életciklusa bármely más szakaszának

valamely konkrét folyamatára, akkor is, ha ezek a tényezők végeredményben nem befolyásolják az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás tulajdonságait, feltéve, hogy kapcsolódnak a szerződés tárgyához [76. § (7) bekezdés], valamint annak értékéhez és céljaihoz képest arányosak.

(3) A műszaki leírásnak valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell lehetővé tennie, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását a közbeszerzés során.

A Kbt. 76. § (1), (2), (3), (5) és (6) bekezdések szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban meghatározni azt a szempontot vagy szempontokat, amelyek alapján a számára - az adott esetben szociális, társadalmi és környezetvédelmi szempontból is - gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kiválasztja (a továbbiakban: értékelési szempontok).

(2) Értékelési szempontként alkalmazhatóak

a) a legalacsonyabb ár,

b) a legalacsonyabb költség, amelyet az ajánlatkérő által meghatározott költséghatékonysági módszer alkalmazásával kell kiszámítani, vagy

c) a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan - különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális - szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel.

(3) A legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok vonatkozhatnak különösen az alábbiakra:

a) minőség, műszaki érték, esztétikai és funkcionális tulajdonságok, valamennyi felhasználó számára való hozzáférhetőség, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása és egyéb szociális, környezetvédelmi és innovatív tulajdonságok, forgalmazási feltételek, vevőszolgálat és műszaki segítségnyújtás, pótalkatrészek biztosítása, készletbiztonság, a teljesítés időpontja, időszaka;

b) a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szervezettsége, képzettsége és tapasztalata, ha a személyzet minősége jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára.

(5) Az ajánlatkérő köteles a legalacsonyabb költség vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok alkalmazására. Az ajánlatkérő csak akkor választhatja a legalacsonyabb ár egyedüli értékelési szempontját, ha az ajánlatkérő igényeinek valamely konkrétan meghatározott minőségi és műszaki követelményeknek megfelelő áru vagy szolgáltatás felel meg, és a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztását az adott esetben további minőségi jellemzők nem, csak a legalacsonyabb ár értékelése szolgálja. Az ajánlatkérő nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként tervezési, mérnöki és építészeti szolgáltatások, valamint építési beruházások esetében. E törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály vagy támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetében a támogatás feltételrendszere egyes beszerzési tárgyak tekintetében az alkalmazandó értékelési szempontrendszerre és módszerre vonatkozó részletes szabályokat határozhat meg.

(6) Az értékelési szempontoknak az alábbi követelményeknek kell megfelelniük:

a) a szerződés tárgyához kell kapcsolódnium;

b) nem biztosíthatnak önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek, hanem mennyiségi vagy szakmai szempontok alapján értékelhető tényezőkön kell alapulniuk;

c) biztosítaniuk kell a 2. § (1)-(5) bekezdésében foglalt alapelvek betartását;

d) az értékelési szempontok körében nem értékelhető az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassága. A (3) bekezdés b) pontjában foglaltak értékelése esetén, ha az eljárásban e körülményekhez alkalmassági feltétel is kapcsolódik, egyértelműen el kell különíteni, hogy mely feltételek képezik a teljesítéshez minimálisan szükséges elvárást (alkalmassági követelmény), és melyek jelentik ezen felül az értékeléskor figyelembe vett

tényezőket;

e) nem eredményezhetik ugyanazon ajánlati tartalmi elem többszöri értékelését.

21. A kezdeményező szerint az értékelési szempontrendszer 1. rész esetében alkalmazott második-ötödik, 2. rész esetében alkalmazott második értékelési részszempontjai jogszabálysértő módon kerültek meghatározásra.

22. A kezdeményező általánosságban, a közbeszerzés 1. részét érintően rögzítette, hogy a műszaki leírás a Kbt. 58. § (3) bekezdésébe ütközött, mert a hozzávetőleg 25 %-ot kitevő mennyiség esetében a beszerzésre kerülő könyvek nem voltak ismertek. A Döntőbizottság továbbá a kezdeményezés értelmezése során arra a következtetésre jutott, hogy a kezdeményező szerint a közbeszerzés egésze esetében sérült a Kbt. 58. § (3) bekezdése tekintettel arra, hogy a beszerzés tárgya nem került egyértelműen meghatározásra.

23. A Kbt. 58. § (2) bekezdése az ajánlatkérő kötelezettségévé teszi, hogy a közbeszerzési dokumentumokban határozza meg a beszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást, melynek a Kbt. 58. § (3) bekezdése szerint valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell biztosítani és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását. Az előírás a Kbt. vonatkozó alapelvéből következik, a verseny tisztaságának és átláthatóságának biztosítására vonatkozó követelmény a közbeszerzési eljárás minden fázisában követendő szabály. A Kbt. versenyelvű szabályrendszere azt hivatott biztosítani, hogy a közbeszerzési szerződéseket mindenfajta diszkrimináció, összejátszás, összehangolt magatartás nélkül a legjobb ajánlatot tevő nyerje el, akinek ajánlata leginkább eleget tesz a „pénzért valódi értéket” elvnek. A közbeszerzés a közpénzből megvalósított beszerzések racionális költséghatásait, a közpénzből beszerzett javak optimális minőségét, az államháztartási forrásokból lebonyolított beszerzések átláthatóságát és az esélyegyenlőségen alapuló verseny megvalósulását kívánja elősegíteni. A verseny tisztasága és átláthatósága tehát egy olyan garanciális alapelv, melynek feladata az, hogy valódi verseny alapján biztosítsa azt, hogy az az ajánlattevő köthesse meg a szerződést, melynek ajánlata leginkább megfelel az ajánlatkérő által meghatározott feltételeknek, tehát az ajánlattevők valódi versenyt folytassanak le árak tekintetében.

24. Jelen közbeszerzés 1. részének tárgya „Külföldi kiadású könyvek” beszerzése, 2. részének tárgya „Magyar kiadású könyvek” beszerzése volt, 36 hónap időtartamban, az ajánlatkérő által előre meghatározott keretösszeg erejéig. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban nem határozta meg tételesen, konkrétan, mely könyveket kíván beszerezni, jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatával összhangban azért nem, mert nem ismerte előre őket. A Döntőbizottság álláspontja szerint ugyanakkor a műszaki leírás valamennyi ajánlattevő számára megismerhető módon tartalmazta a beszerzés tárgyának jellemzőit – külföldi/belföldi, új és régi kiadású könyvek, illetve a vonatkozó tudományterületeket – amely valamennyi érdekelt ajánlattevő számára elérhető, megismerhető volt. Az ajánlattevők a műszaki leírás alapján megismerték az ajánlatkérő beszerzési igényét, a feltételeket, illetve azt is, hogy milyen témájú könyvek beszerzésére fog sor kerülni. A Döntőbizottság elfogadta az ajánlatkérő azon álláspontját is, amely arra vonatkozott, hogy nem állt módjában előre meghatározni valamennyi olyan kiadót, amelynek könyveiből rendelni fog. A műszaki leírás – illetve a közbeszerzési dokumentumok – nem tartalmazott arra vonatkozó hátrányos következményt, ha a beszerzés nem lehetséges: azt írta elő az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő számára, hogy egy munkanapon belül jelezzen vissza részére, hogy az igényelt könyv beszerezhető-e. Az ajánlattevők esetében tehát versenykorlátozó jelleggel nem merült fel a szerződés teljesíthetőségével, nem

teljesíthetőségével kapcsolatos olyan kockázat, amely az ajánlati árképzést bármely fél tekintetében befolyásolta volna.

25. Fentiekből eredően a Döntőbizottság nem osztotta a kezdeményező azon álláspontját, hogy a műszaki leírás a Kbt. 58. § (3) bekezdésébe ütközött, tekintettel arra, hogy az ajánlattevők számára a feltételek egyenlő eséllyel megfogalmazásra kerültek és nem eredményezett versenykorlátozást, hogy nem került előre meghatározásra a szállítandó könyvek köre.

26. Az 1. rész esetében alkalmazott második és harmadik értékelési részszerzőpont a százalékos mértékben kifejezett kedvezményt, illetve beszerzési áron felül felszámított kedvezmény mértékét értékelte. A negyedik-ötödik értékelési részszerzőpontok pedig a megrendelés esetén vállalt teljesítési határidőt. A 2. rész második értékelési részszerzőpontja – az 1. rész harmadik értékelési részszerzőpontjával azonos módon – a beszerzési áron felül felszámított kedvezmény mértékét értékelte.

27. A kezdeményező szerint az 1. rész második és harmadik, valamint a 2. rész harmadik értékelési részszerzőpontjai azért ütköztek a Kbt. 76. § (5) bekezdésébe és a (6) bekezdés b-c) pontjaiba, mert „könyvlista hiányában”, valamint az ajánlati ár értékelése hiányában nem biztosították a versenyt, az ajánlatok összehasonlíthatóságát. Az 1. rész negyedik és ötödik értékelési részszerzőpontja pedig azért ütközött a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontjába, mert olyan szállítási határidők megadását várta el az ajánlattevőktől, amelyet nem voltak képesek előre közölni a beszerzés pontos tárgyának és mennyiségének ismerete hiányában.

28. A Kbt. 76. § (5) bekezdésének első mondata szerint az ajánlatkérő köteles a legalacsonyabb költség vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok alkalmazására. A kezdeményező bár bizonyos részszerzőpontok esetében megsértett jogszabályként megjelölte kezdeményezésében a Kbt. 76. § (5) bekezdését, arra vonatkozó indokokat nem terjesztett elő, hogy ezen előírásnak mely okból nem felelt meg az értékelési szempontrendszer. A Döntőbizottság ehelyütt visszautal a műszaki leírás vizsgálata körében kifejtett álláspontjára, mely szerint a közbeszerzés tárgya meghatározásakor elfogadható érvnek minősült, hogy az ajánlatkérő nem ismerte előre a konkrét beszerzésre kerülő könyveket tételesen. Fentiekből eredően nem volt képes tételes könyvlistát készíteni, a beszerzés tárgyát a lehetőségekhez mérten határozta meg. Tekintettel arra, hogy tételes könyvlistával nem rendelkezett, az ajánlatkérő nem alkalmazhatta az ajánlati ár értékelési szempontrendszerét, olyan szempontokat kellett tehát bevezetnie, amelyek jelen esetre értelmezhetők. A Kbt. 76. § (5) bekezdésében nem szerepel a vitatott szempontokat érintő tilalom, a jogszabály az ajánlatkérő számára azt a feltételt szabja, hogy valamely módon a legalacsonyabb költség vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontokat alkalmazzon. A Döntőbizottság álláspontja szerint az 1. rész második és harmadik értékelési részszerzőpontjai, valamint a 2. rész második értékelési részszerzőpontja fentiekre tekintettel megfeleltek a Kbt. 76. § (5) bekezdése szerinti követelményeknek.

29. A Kbt. 76. § (6) bekezdés b-c) pontjai a Kbt. 76. § (5) bekezdését azzal egészítik ki, hogy az értékelési szempontok nem nyújthatnak önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek, hanem mennyiségi vagy szakmai szempontok alapján értékelhető tényezőkön kell alapulniuk, és biztosítaniuk kell a 2. § (1)-(5) bekezdésében foglalt alapelvek betartását.

30. Az 1. rész második értékelési részszerzőpontjánál a kedvezmények százalékos mértéke került értékelésre. A Döntőbizottság álláspontja szerint a százalékos értékek olyan nominális

adatok, amelyek lehetővé teszik az ajánlatok – költséghatékonysági tényezők alapján történő – összehasonlítását. A kezdeményező kifogásolta, hogy a ténylegesen beszerzésre kerülő könyvek köre nem volt ismert, ezért a kedvezmény mértékével a második részszerzőpont esetében nem lehetett előre kalkulálni. A Döntőbizottság mindezzel összefüggésben arra a következtetésre jutott, hogy a szempontrendszer megfelelt a Kbt. 76. § (6) bekezdés b) pontjában foglalt előírásnak: nem merült fel arra vonatkozó körülmény, hogy önkényességre adtak lehetőséget, mert a beszerzés tárgyához kapcsolódó szakmai és mennyiségi szempontok szerint értékelhető tényezőkön alapultak. Figyelemmel arra, hogy az értékelési részszerzőpont összehasonlítható, az ajánlattevők által ismert, konkrét adaton (kedvezmény mértéke százalékban) alapult, az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontját, illetve azon keresztül a kezdeményező által valószínűsített Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát biztosító alapvető rendelkezéseket.

31. Az 1. rész harmadik, valamint a 2. rész második értékelési részszerzőpontjánál az antikvár könyvek esetében felszámított felár százalékos mértéke került értékelésre. A kezdeményező kifogásolta, hogy a ténylegesen beszerzésre kerülő könyvek köre nem volt ismert, ezért a felár mértéke alapján az ajánlatok nem voltak összehasonlíthatók, így az ajánlatkérő nem teremtett versenyhelyzetet. A felár a tényleges beszerzési árhoz köthető, a minél magasabb beszerzési árat ösztönzi, továbbá a beszerzési árba az előre nem látható költséget jelentő szállítási díjat is be kellett számítani. Mindezek miatt a százalék mértékével a részszerzőpontok esetében nem lehetett előre kalkulálni.

32. A Döntőbizottság álláspontja szerint a százalékos értékek olyan nominális adatok, amelyek lehetővé teszik az ajánlatok – költséghatékonysági tényezők alapján történő – összehasonlítását. Mivel a százalékos értékek alapján az értékelési részszerzőpont összehasonlítható helyzetet teremtett az ajánlatok tekintetében, vagyis megfelelt a Kbt. 76. § (5) bekezdése szerinti követelményrendszernek, nem osztotta a Döntőbizottság a kezdeményező által felhozott indokokat, amelyek az értékelési szempontrendszerből kiindulva vezették le a közbeszerzés feltételrendszerének közbeszerzési jogszabályokba való ütközését.

33. A kezdeményező az 1. rész harmadik, valamint a 2. rész második értékelési szempontrendszerének esetében arra is hivatkozott, hogy nem állt fenn valós versenyhelyzet, illetve az ajánlati árak összehasonlíthatósága azért nem lehetséges, mert a felár alkalmazása magasabb beszerzési árat teremt. A Döntőbizottság szerint mindezen megállapítás nem támasztja alá a kezdeményezésben rögzített jogszabályhelyek megsértését, ugyanis a dokumentáció előírásai alapján az ajánlatkérő dönt arról, hogy mely antikvár könyv beszerzését fogja elindítani a megkötött szerződés alapján, továbbá a nyertes ajánlattevőnek a beszerzési árat minden esetben igazolnia kell. Azért sem helytálló a kezdeményezőnek az értékelési részszerzőpont árfelhajtó jellegére vonatkozó következtetése, mert maga a dokumentáció mellékletét képező szerződéstervezet úgy rendelkezett, hogy a tényleges szállítás megkezdése előtt az ajánlatkérő „jóváhagyja” a megrendelést, és a szállítás csak ezt követően történhet meg. Így amennyiben az ajánlatkérő magasnak tartja az árat, lehetősége van eltekinteni az adott könyv beszerzésétől. A magasabb beszerzési ár így nem az értékelési szempontrendszer, hanem az ajánlatkérői konkrét beszerzési igény következménye lehet, árfelhajtó hatása tehát önmagában az értékelési részszerzőpontnak nincs. A Döntőbizottság a kezdeményező kifogását végül azért sem tartotta jelen közbeszerzés esetén megalapozottnak, mert a beszerzés keretösszeg erejéig valósul meg: a felhívás II.1.4) pontja kifejezetten rögzítette, hogy az 1. rész esetében 45 millió forint, a 2. rész esetében 15 millió forint keretösszegben kerül sor a beszerzésre, és ennek 70 %-a lehívására vállalt kötelezettséget. Az

értékelési részszempontnál meghatározott százalékos felár tehát a beszerzés becsült értéke szempontjából is irreleváns.

34. Végül nem osztotta a Döntőbizottság a kezdeményező azon hivatkozását sem, amely szerint azért sem teremti meg az ajánlatok összehasonlíthatóságát az értékelési részszempont, mert a szállítási költség előre nem kalkulálható, valamint nem felel meg a Kbt. 2. § (4) bekezdésében foglaltak.

35. A Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti alapvető előírásból következően az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor – a verseny biztosításával – úgy kell eljárnia, hogy a rendelkezésére álló pénzügyi keretek között beszerzési igényét minél kedvezőbben valósítsa meg. A közbeszerzés során megvalósítani kívánt beszerzést úgy kell definiálni, hogy abban valamennyi előre látható feladat megjelenjen, mindaz, amit a rendelkezésre álló fedezet lehetővé tesz. Az alapvető előírásból következően ugyanakkor az ajánlatkérőnek beszerzését felelősen kell megvalósítania, mind a közbeszerzési eljárásban, mind az azt követő szerződéskötéskor és a szerződés teljesítési fázisában biztosítani kell a Kbt. tételes előírásainak érvényesülését, és arra is tekintettel kell lennie, hogy a vele közölt ajánlat alapján a szerződés határidőben teljesíthető, teljesített legyen, ebből következően nyilvánvaló, hogy a szerződés szerinti ellenérték kifizetésére csak a szerződés teljes teljesítése esetén van lehetőség.

36. Rögzítendő, hogy az ajánlatkérő köteles volt értékelési szempontrendszer alkalmazni, mégpedig olyat, amely megfelel a Kbt. 76. § (2) bekezdésének. Az 1. rész harmadik, 2. rész második részszempontja a beszerzés tárgyát képező antikvár könyvekre vonatkozott, esetükben legalacsonyabb ár nem volt figyelembe vehető, tekintettel arra, hogy a konkrét beszerzésre kerülő könyvek az ajánlatkérő által nem voltak ismertek. Mindezekre tekintettel az ajánlatkérő a legalacsonyabb költségen alapuló értékelési szempontrendszer alkalmazott és úgy döntött, hogy az antikvár könyvek esetében a könyvekre rakódó felár mértékét veszi figyelembe. Az ajánlattevők előtt általánosan ismert volt, hogy a felárat százalékosan kell kalkulálniuk, és abba a szállítási díj is beszámít, erre tekintettel valamennyi ajánlattevő képes volt ajánlatát egyenlő eséllyel úgy megtenni, hogy a százalékos mértékben a szállítási költségek is megjelenjenek. A Döntőbizottság álláspontja szerint a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti alapvető elv nem sérült, tekintettel arra, hogy az ajánlattevők azzal az előre látható üzleti kockázattal árazták a felárat – amely a közbeszerzési dokumentumokból kiolvasható volt – hogy előre nem tudható, milyen könyv beszerzése válik szükségessé és mely országból kell szállítani. Másrészt az ajánlatkérőnek a Kbt. 2. § (4) bekezdéséből következően értékelnie kellett azt, hogy az ajánlattevő milyen közvetítői díjat számol fel, és ezt kizárólag így tehetette meg. A Döntőbizottság megállapította, hogy nem sérült a Kbt. 2. § (4) bekezdése az értékelési részszempont megfogalmazásával, mert az ajánlattevők között kialakuló költséghatékonysági rangsor megállapításához ez az értékelési részszempont kifejezetten hozzájárult.

37. Az 1. rész negyedik-ötödik értékelési részszempontja az ajánlattevők által vállalt szállítási határidőket értékelte. A teljesítési határidő értékelhető, mérhető adat és a megrendelő számára a szerződés teljesítésével kapcsolatos lényeges információ is. A Döntőbizottság álláspontja szerint nem sérti a verseny tisztaságára, átláthatóságára vonatkozó alapvető követelményt, ha mindezt az ajánlatkérő figyelembe veszi. Jelen esetben az ajánlattevők előtt ismert volt, hogy a beszerzésre kerülő könyvek köre tételesen nem rögzített, miképp az is, hogy külföldről kell azokat beszerezni. Mindezek fényében, mint a piacon könyvek kereskedelmével foglalkozó gazdasági társaságok, felelősséget tudtak vállalni azzal kapcsolatosan, hogy amennyiben egy megrendelt konkrét könyvet be tudnak szerezni, mennyi időn belül szállítják le az ajánlatkérő részére. Hangsúlyozandó, hogy az ajánlatkérő nem

határozott meg irreálisan rövid teljesítési határidőt, a dokumentációban mindkét értékelési részszerpont esetében a „megajánlható” időtartam maximumát rögzítette csak, továbbá a szerződéses feltételek között volt arra is lehetőség, hogy a nyertes ajánlattevő olyan választ adjon, hogy a beszerzés függőben van, illetve nem lehetséges.

38. Mindezekből következően a Döntőbizottság megállapította, hogy a vitatott értékelési részszerpontok nem sértették meg a Kbt. 76. § (1) bekezdés c) pontjára tekintettel a Kbt. 2. § (1) és (4) bekezdéseit.

39. A Döntőbizottság a fentiek alapján a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a - fenti indokokra tekintettel – a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján a kezdeményezés körében a jogsértés hiányát állapította meg.

40. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdésére figyelemmel rendelkezett.

41. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2020. szeptember 2.

Dr. Fáry Zoltán sk
a tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk
közbeszerzési biztos

Dr. Horváth Éva sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Kezdeményező képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Miniszterelnökség, kizárólag elektronikus úton